

MARK LEVI

Sedam dana
za večnost...

Prevela sa francuskog
Vesna Cakeljic

■ Laguna ■

Naslov originala

Marc Levy

SEPT JOURS POUR UNE ÉTERNITÉ...

Copyright © 2003 Editions Robert Laffont, S. A. Paris
International Rights Management: Susanna Lea Associates

Translation copyright © 2022 za srpsko izdanje, LAGUNA

*Slučaj je oblik koji uzima Bog da
bi prošao neopaženo.*

Žan Kokto

Za Manin

Za Luja

U početku stvori Bog nebo i zemlju. I bi večer i bi jutro, dan prvi:

Dan prvi

Ispružen na krevetu, Lukas je pogledao lampicu svog pejdžera, koja je mahnito treptala. Zatvorio je knjigu i spustio je pored sebe, potpuno oduševljen. Već treći put u četrdeset osam sati čitao je ovu priču, a po njegovom paklenskom sećanju nikad ga nešto što je pročitao nije toliko razgalilo.

Vrhom prsta je pogladio korice. Ovaj takozvani Hilton ima sve izgleda da postane njegov omiljeni pisac. Ponovo je uzeo delo u ruke, prezadovoljan što ga je neki gost zaboravio u fioci nahtkasne ove hotelske sobe, i precizno naciljavši ubacio ga je u otvoreni kofer na drugom kraju prostorije. Bacio je pogled na mali časovnik, protegnuo se i ustao iz kreveta. „Hajde, diži se i u pokret“, rekao je veselo. Ispred ogledala u ormaru zategnuo je čvor kravate, namestio sako svog crnog odela, uzeo sunčane naočare sa stočića pored televizora i stavio ih u prsni džep sakoa. Pejdzher pričvršćen za gajku pojasa na pantalonama stalno je vibrirao. Nogom je zatvorio vrata jedinog plakara i prišao prozoru. Razmaknuo je tanke sivkaste i nepomične zavese kako bi osmotrio

unutrašnje dvorište, gde nije bilo ni najmanjeg povetarca da oduva smog koji je prekrivao donji Menhetn i protezao se do granica Trajbeke.* Dan bi mogao biti vreo, Lukas je voleo sunce, ali ko je bolje od njega znao koliko je ono štetno? Zar nije uvek podsticalo razmnožavanje svih vrsta klica i bakterija u sušnim krajevima, zar nije neumoljivije i od Mračnog žeteoca u razdvajanju slabih od jakih? „I bi svetlost!“, pevušio je podižući slušalicu. Zamolio je recepciju da mu pripremi račun jer je njegovo putovanje u Njujork maločas skraćeno, a zatim je izašao iz sobe.

Na kraju hodnika isključio je alarm na vratima koja su vodila na požarne stepenice.

Stigavši u dvorištanice, izvadio je knjigu iz kofera, koji je potom zavitlao u veliki kontejner za đubre i laganim korakom krenuo niz uličicu.

U malom sokaku Sohoa,** pokrivenom razvaljenom kaldrmom, Lukas je žudnim okom zurio u balkončić od kovanog gvožđa, koji je odolevao iskušenju da se sruši samo zahvaljujući otporu dve zarđale zakovice. Stanarka na trećem spratu, mlada manekenka preterano izvajanih grudi, drsko obnaženog stomaka i punih napućenih usana, upravo se udobno namestila u ležaljci, ne sluteći ništa, i baš tako je bilo odlično. Za nekoliko minuta (ako ga vid nije varao, a nikad ga nije varao) zakovice bi mogle da popuste. Krasotica bi tada završila tri sprata niže, skrhanog tela. Krv koja bi joj potekla iz uha u rupe kaldrme naglasila bi izraz užasa na njenom licu. To slatko lice ostalo bi tako zaleđeno sve dok se ne raspadne u borovom sanduku, gde bi porodica zatvorila

---

* *TriBeCa*, kvart na jugu Menhetna. (Prim. aut.) Ime je slogovna skraćenica od: *Triangle Below Canal Street*. (Prim. prev.)

** *SoHo* je skraćenica od *South of Houston Street*; kvartu na donjem Menhetnu. (Prim. prev.)

mladu damu pre nego što bi sve spustila pod mermernu ploču uz nekoliko galona jalovih suza. Trice i kućine, sve bi to zauzelo najviše četiri loše sastavljena retka u lokalnim novinama i koštalo upravnika zgrade tužbe. Rukovodilac tehničke službe u opštini izgubio bi posao (uvek je potreban žrtveni jarac), neko od njegovih pretpostavljenih gurnuo bi taj slučaj pod tepih, zaključivši kako bi nesreća prerasla u tragediju da su se ispod balkončića zatekli prolaznici. To-bože, ima Boga na ovoj zemlji, a na kraju krajeva, upravo je to bio Lukasov glavni problem.

Dan je mogao započeti sjajno da u tom ljupkom stanu nije zazvonio telefon i da glupača koja je tu živela nije zaboravila mobilni u kupatilu. Praznoglava guska ustade iz ligeštula da ga donese: definitivno ima više memorije na flešu nego u mozgu manekenke, pomisli Lukas razočarano.

Lukas stisnu zube i vilice mu zaškrgutaše poput ralja đubretarskog kamiona od koga se tresla cela ulica dok je nailazio prema njemu. Uz oštar i strašan prasak metalna skalamerija se odvali sa fasade i stropošta se. Na spratu niže eksplodira prozor, razbijen u paramparčad komadom ograde. Džinovski mikado od zarđalih gvođenih gredica, sa trogloditskim naseobinama bakterija tetanusa, obruši se na trotoar. Lukasovo oko ponovo sevnu, zaoštrena metalna letvica vrtoglavom brzinom polete ka tlu. Ako bi se njegovi munjeviti proračuni pokazali tačnim, a još uvek jesu, ništa nije izgubljeno. On nehajno krenu niz uličicu, primoravajući vozača kamiona za smeće da uspori. Gredica prošiša kabinom đubretarca i zabi se šoferu u grudi, vozilo napravi jeziv nagli zaokret. Dva đubretara, zakačeni na zadnjoj platformi, ne stigoše ni da kriknu: jednog proguta razjapljena čeljust skipa i odmah ga zgnječiše mandibule koje su nepokolebljivo nastavile da rade, drugi bi odbačen napred i uzdužno kliznu

po makadamu, nepomičan. Prednji točkovi vozila predoše mu preko noge.

Dodž u jurnjavi udari u stub ulične svetiljke i odbaci ga u vazduh. Sada ogoljeni električni kablovi za napajanje dođoše na dobru ideju da se otpraćakaju do slivnika duž trotoara, punog prljave vode. Pljusak varnica najavi zastrašujući kratak spoj, koji zahvati ceo stambeni blok. Svi semafori u kraju se pogasiše, a njihova svetla pocrneše kao Lukasovo odelo. Iz daljine se već začu prasak prvih udesa na raskrsnicama ostavljenim na milost i nemilost. Na uglu Krozbijske i Spring ulice, sudar poludelog kamioneta i žutog taksija bio je neizbežan. Bočno pogođen, *Yellow Cab* se zabi u prodavnicu Muzeja moderne umetnosti. „Još jedna instalacija za njihov izlog“, promrmlja Lukas. Prednji točkovi kamiona su zajahali jedan parkirani automobil, pa sada slepi farovi behu upereni ka nebu. Teški kontejner kamiona se izvi uz zaglušujuće cepanje limarije, pa leže na bok. Onda poče da povraća tone smeća iz ogromne utrobe i tepih đubreta prekri pločnik. Buku vrhunski okončane drame zamenila je mrtva tišina. Sunce je mirno nastavilo svoj put ka zenitu, vrelina njegovih zraka ubrzo će preobraziti vazduh četvrti u kužni smrad.

Lukas je popravio kragnu košulje, vraški se užasavao da mu špicevi vire iz sako. Posmatrao je razmere katastrofe. Njegov sat je pokazivao jedva devet i počinjao je, konačno, veoma lep dan.

Glava taksiste ležala je na volanu pritiskajući sirenu koja je horski odjekivala sa rogom tegljača u njujorškoj luci, tako lepom mestu kada je sunčano vreme, kao ove nedelje u kasnu jesen. Lukas je išao baš tamo. Odatle helikopter treba da ga prebaci na aerodrom *La Guardia*, a njegov avion poleće za šezdeset šest minuta.

*

Pristanište 80 trgovačke luke San Francisko bilo je pusto. Zofija je polako spustila slušalicu i izašla iz telefonske govornice. Zaškiljivši od prejake svetlosti, osmotrila je dok preko puta. Tamo se roj ljudi vrzmao oko ogromnih kontejnera. Dizaličari smešteni visoko na nebu usmeravali su iz svojih gondola suptilni balet strela što su se okomito ukrštale ka ogromnom teretnom brodu koji je isplovljavao put Kine. Zofija uzdahnu, ni uz najveću volju na svetu nije mogla sve sama. Imala je mnoge talente, ali ne i sveprisutnost.

Magla je već prekrivala kolovoz mosta Golden gejt, i samo su vrhovi naslaganog tovara izvirivali iznad gustog oblaka koji je postepeno zaposedao zaliv. Za nekoliko trenutaka sve lučke aktivnosti trebalo bi da budu obustavljene zbog nedovoljne vidljivosti. Zofija, prelepa u uniformi šefa obezbeđenja, imala je vrlo malo vremena da ubedi sindikalne poslovođe da prekinu rad svojih dokera plaćenih po satu. Kad bi samo umela da se naljuti!... Život svakog čoveka ipak bi morao da bude vredniji od nekoliko na brzinu natovarenih sanduka; ali ljudi se ne mogu menjati tako brzo, inače ona ne bi morala da bude tu.

Zofiji se dopadala atmosfera koja je vladala na dokovima. Tamo je uvek imala nekog posla. Kao da se sva beda sveta sjatila u senci bivših skladišta. Nastanili su ih beskućnici, slabo zaštićeni od jesenjih kiša, ledenih vetrova koje bi Tihi okean naneo nad grad čim zazimi, i policijskih patrola koje nisu mnogo volele da zalaze u ovu neprijateljsku zabit, bez obzira na vremenske prilike.

„Manka, zaustavite ih!“

Stasiti čovek se pravio da je ne čuje. Na velikom notesu koji je prislonio na stomak zapisivao je registarski broj kontejnera koji se uzdizao u nebo.

„Manka! Ne terajte me da pišem prijavu, uzmite radio i naredite da prekinu s radom, odmah!“, nastavi Zofija. „Vi-dljivost je manja od osam metara i dobro znate da ste ispod deset već morali da zviždite za prestanak.“

Poslovođa Manka je parafirao stranicu i pružio ju je mla-dom pokazivaču koji mu je pomagao. Zatim mu rukom dade znak da se udalji.

„Ne smete da stojite ispod tovara, u opasnoj ste zoni: kad se otkaçi, nema vam spasa!“

„Da, ali nikad se ne otkaçi. Manka, jeste li me çuli?“, insistirala je Zofija.

„Nemam laserski nišan u oku, koliko znam!“, gundao je ÷ovek ÷eškajući se iza uha.

„Ali vaš prkos je precizniji od svakog daljinomera! Ne pokušavajte da dobijete na vremenu, zatvorite ovu luku odmah, pre nego što bude prekasno.“

„Radite ovde već četiri meseca, a produktivnost nikada nije bila toliko niska. Hoćete li vi da prehranite porodice mojih drugova na kraju nedelje?“

Iz zone istovara nailazio je traktor. Vozaç više nije mogao mnogo da vidi, a njegove prednje viljuške za dlaku su izbegle sudar sa jednom prikolicom sa ravnom platformom.

„Hajde, brišite odavde, mala moja, zar ne vidite da smetate!“

„Ne smetam ja, nego magla. Samo treba da platite svoje dokere na neki drugi naçin. Sigurna sam da će njihova deca biti srećnija da večeras vide oca nego da od sindikata naplate premiju osiguranja za sluçaj smrti. Požurite, Manka, za dva minuta ću vam uruçi liçni poziv za sud i sama ću se izjasniti pred sudijom.“

Poslovođa odmeri Zofiju, pa pljunu u luku.

„Ne vide se više čak ni vaši krugovi u vodi!“, reče ona.

Manka slegnu ramenima, zgrabi svoj voki-toki i pomiri

se s obavezom da naredi opšti prekid aktivnosti. Nekoliko trenutaka kasnije odjeknuše četiri zvuka trube, smesta zaustavivši balet dizalica, liftova, viljuškara, jahača, frontala i svega što je moglo da se kreće oko kranskih staza ili na teretnim brodovima. U daljini, u nevidljivome, sirena za maglu jednog tegljača odgovori na prestanak aktivnosti.

„Zbog ovih zastoja luka će se na kraju zatvoriti.“

„Nisam ja ovde bog i batina, Manka, ja samo sprečavam vaše ljude da se ubiju. Prestanite da se durite, mrzim kad se svađamo, častim vas kafom i kajganom. Idemo!“

„Možete da me gledate koliko hoćete tim svojim anđeoskim očima, ali upozoravam vas, čim vidljivost dostigne deset metara, sve ću ponovo pokrenuti!“

„Čim budete mogli da pročitate ime svakog broda na njegovom trupu! Idemo!“

Fišers Deli, najbolja kantina u luci, već je bila krcata. Kad god bi počela da se spušta magla, svi lučki radnici bi se tamo okupljali da podele nadu u razvedranje koje će im spasti dan. Stariji su sedeli u dnu sale. Najmlađi su, stojeći za pultom, grickali nokte pokušavajući da kroz prozor razaberu pramac nekog broda ili krak brodske dizalice, prve znake poboljšanja vremena. U zatišju povremenih ćaskanja, svi su se molili, stomaka vezanog u čvor, uznemirenog srca. Za ove nekvalifikovane radnike, koji su šljakali dan i noć, nikada se ne žaleći na rđu i so što im izjedaju zglobove, za ove muškarce koji više nisu osećali svoje žuljevite ruke, bilo je strašno vratiti se kući sa nekoliko dolara sindikalne garancije u džepu.

U bistrou je vladala kakofonija – od zveckanja pribora za jelo, šištanja pare iz velikog aparata za filter-kafu, do drobljenja kockica leda u šejkeru. Na klupama presvučenim crvenim skajem, dokeri su se zbili u grupe od po šest ljudi ne uspevajući da razmene mnogo reči koje bi nadjačale buku.

Matilda, konobarica sa frizurom u stilu Odri Hepbern, krhke figure i u bluzi dezena *vichy*, nosi poslužavnik toliko natovaren da flaše na njemu samo nekom magijom ostaju u ravnoteži. Sa blokčedom narudžbina zabodenim u kecelju, ide tamo-amo od kuhinje do tezge, od šanka do stolova, od sale do pulta mašine za pranje suđa. Dani velike magluštine za nju su bez predaha, ali u svakodnevnoj samoći su joj i najdraži. Svojim velikodušnim osmesima, iskošenim pogledima, duhovitim i ostrim doskočicama, uvek na kraju podigne moral muškarcima koji se sa njom druže. Vrata se otvaraju, ona okreće glavu i osmehuje se, dobro poznaje onu koja upravo ulazi.

„Zofija! Sto broj pet! Požuri, samo što se nisam popela na njega da bih ti ga zadržala. Odmah ću vam doneti kafu.“

Zofija seda tamo sa poslovođom, koji i dalje gundđa.

„Pet godina im govorim da postave volframsku rasvetu, uštedelo bi se najmanje dvadeset dana rada godišnje. Sem toga, ove norme su idiotske, moji momci znaju da rade i na pet metara vidljivosti, svi su profesionalci.“

„Šegrti čine samo trideset sedam odsto vaše radne snage, Manka!“

„Šegrti su tu da uče! Naš zanat se prenosi sa oca na sina, i ovde se niko ne igra životima drugih. Dokerska kartica se zaslužuje po svakom vremenu!“

Mankino lice se smekša kada ih Matilda prekinu da spusti narudžbinu, ponosna na svoju hitrinu stečenu na poslu.

„Kajgana sa slaninom za vas, Manka. Zofija, pretpostavljam da ti ne jedeš, kao i obično. Ipak sam ti donela kafu mada znam da je nećeš popiti, sa mlekom, bez pene. Hleb, kečap, to je to, sve vam je tu!“

Već punih usta, Manka joj zahvali. Matilda nesigurnim glasom upita Zofiju je li slobodna uveče. Zofija joj odgovara

da će svratiti po nju čim joj se završi smena. Odahnuvši, konobarica nestaje u metežu lokala, koji se i dalje puni. Iz zadnjeg dela prostorije, neki čovek ozbiljnog izraza lica kreće ka izlazu. U visini njihovog stola zastaje da se javi poslovođi. Manka obriše usta i uspravlja se da ga pozdravi.

„Šta ti radiš ovde?“

„Isto što i ti, došao na najbolju kajganu u gradu!“

„Poznajesh li našu šeficu obezbeđenja, poručnicu Zofiju...?“

„Nismo imali to zadovoljstvo“, odmah ga prekide Zofija ustajući.

„Onda vam predstavljam svog starog prijatelja, inspektora Džordža Pilgeza iz Policijske uprave San Franciska.“

Srdačno je pružila ruku detektivu, koji ju je začuđeno pogledao kada je pejdžer zakačen za njen pojas počeo da zvoni.

„Mislim da vas neko zove“, reče Pilgez.

Zofija pogleda u mali aparat za pojasom. Iznad broja sedam, lampica je neprestano žmirkala. Pilgez ju je odmerio smešeći se.

„Kod vas ide do sedam? Vaš posao mora da je vraški važan, kod nas se zaustavlja na četiri.“

„Prvi put da ova lampica zasvetli“, odgovori ona uznemireno. „Moram da vas ostavim, izvinjavam se.“

Ona pozdravi dvojicu muškaraca, dade mali znak Matildi, koja je nije videla, i probi se kroz gužvu do vrata. Za stolom, za kojim je inspektor Pilgez već zauzeo mesto, poslovođa doviknu:

„Nemojte da vozite prebrzo, na manje od deset metara vidljivosti nijedno vozilo ne sme da se kreće dokovima!“

Ali Zofija ga nije čula; podigavši kragnu kožne jakne, potrčala je ka svom autu. Jedva da je zalupila vrata, a već je pokrenula motor koji je upalio u četvrtini okreta ključa. Službeni ford krenu i pojuri niz dokove uz zavijanje sirene.

Činilo se da Zofiji ni na koji način nije smetala neprozirna magla koja je postajala sve gušća. Vozila je u ovom sablasnom okruženju, provlačeći se između nosača kranova, veselo slalomirajući između brodskih kontejnera i nepomičnih mašina. Bilo joj je dovoljno nekoliko minuta da stigne na ulaz zone trgovačke delatnosti. Usporila je na kontrolnom punktu, iako je po ovom vremenu put već morao biti slobodan. Rampa sa crveno-belim prugama bila je podignuta. Stražar doka 80 izađe iz svoje kućice, ali po ovakvoj *beloj noći* ne vidi se ništa. Više se nije videla ni njegova ispružena ruka. Zofija je nastavila Trećom ulicom, koja se pružala duž lučke zone. Nakon što je prešla ceo poslovni kompleks *Kineski basen*, Treća ulica se konačno odvojila ka centru grada. Nepokolebljiva, Zofija je vozila pustim ulicama. Njen pejdžer se ponovo oglasio. Glasno je protestovala.

„Činim sve što mogu! Nemam krila, a brzina je ograničena!“

Jedva da je završila rečenicu kad ogroman blesak rasprši maglu zaslepljujućim oreolom svetlosti. Prolomi se udar groma neverovatne snage, potresavši sve prozore na fasadama. Zofija razrogači oči, malo jače pritisnu papučicu gasa i igla poče polako da se penje. Onda uspori da pređe Market strit, svetlo na semaforu nije se više moglo razaznati, i skrenu u Karni. Još osam blokova je delilo Zofiju od njenog odredišta, devet ako bi pristala da poštuje smer ulica, što će nesumnjivo raditi.

U mračnim ulicama, provala oblaka je razdirala tišinu, krupne kapi su prštale na šoferšajbni u zaglušujućem pljusku, brisači su bili nemoćni da oteraju vodu. U daljini, samo se vrh, najviši sprat veličanstvene piramidalne kule *Transamerike* pomaljao iz gustog crnog oblaka koji je prekrivao grad.

*

Zavaljen u fotelju prve klase, Lukas je uživao u dijaboličnom ali božanski lepom prizoru koji je gledao kroz prozor. Boing 767 kružio je iznad zaliva San Franciska, čekajući hipotetičku dozvolu za sletanje. Nestrpljiv, Lukas lupnu po pejdžeru pričvršćenom za kaiš, gde je lampica broj sedam neprestano treperila. Stjuardesa priđe, naredi mu da ga ugasi i da ispravi naslon: letelica se približavala aerodromu.

„Ama, prestanite da dolazite, gospođice, i prizemljite već jednom prokleti avion, žurim!“

Kapetanov glas je pucketao preko zvučnika: vremenski uslovi na tlu bili su relativno teški, ali ih je mala količina kerozina u tankovima primoravala da slete. Zamolio je letačku posadu da sedne i pozvao je šeficu kabinskog osoblja u kokpit. Zatim je spustio mikrofon. Usiljeni izraz lica stjuardese prve klase zaista je bio dostojan Oskara: nijedna glumica na svetu ne bi uspela da namesti osmeh Čarlija Brauna kakav je ova prilepila za uglove usana.

Vremešna gospođa koja je sedela pored Lukasa i koja više nije uspevala da kontroliše strah, šćepala ga je za ručni zglob. Lukasa je zabavilo blago drhtanje njene vlažne ruke. Niz udaraca je potresao trup aviona, svaki jači od prethodnog. Činilo se da je metal trpeo koliko i putnici. Kroz prozorčić se moglo videti kako krila aviona osciliraju maksimalnom amplitudom koju su predvideli *Boingovi* inženjeri.

„Zašto je pozvana šefica kabine?“ upita starica na ivici suza.

„Da umoči kocku šećera u kapetanovu kafu!“, odgovori Lukas, sav ozaren. „Premrli ste od straha?“

„I više nego što mislite. Moliću se za naše spasenje!“

„Ah! Poštedite me toga smesta! Nego, čuvajte taj strah, srećnice, veoma je dobar za zdravlje! Adrenalin čisti sve. To

vam je tečni deblokator krvnih sudova, i onda tera vaše srce da radi. Upravo dobijate dve godine života! Dvadeset četiri meseca pretplate badava, uvek dobro dođe, premda, sudeći po vašem izrazu lica, program mora da i nije baš vickast!“

Presuvih usta da bi govorila, putnica nadlanicom obrisala graške znoja sa čela. U grudima srce počelo je da joj lupa, disanje joj postade otežano, a mnoštvo svetlucah zvezdica igralo joj je pred očima. Lukas ju je, zabavljen, prijateljski potapšao po kolenu.

„Ako čvrsto zatvorite oči, i naravno, koncentrišete se, trebalo bi da vidite Velikog medveda.“

Prasnulo je u smeh. Njegova komšinica je izgubila svest i glava joj je pala na naslon za ruke. Uprkos žestokim turbulencijama, stjuardesa ustade. Oslanjajući se koliko je mogla na odeljke za ručni prtljag, krenula je ka onesvešćenoj ženi. Iz džepa keclje izvadila je bočicu soli, koju je otvorila i provukla ispod nosa besvesne starice. Lukas ju je pogledao, još više zabavljen.

„Morate priznati da bakica ima izgovor što se ne drži dobro, vaš pilot ju je izlupao na mrtvo ime. Osećamo se kao na rolerkosteru. Recite mi... ostaće među nama, časna reč... taj vaš bapski lek... na njoj... je l' vi to hoćete da isterate đavola Belzebubom?“

I nije mogao da obuzda još jedan nalet smeha. Šefica kabinskog osoblja besno ga odmeri: nije nalazila ništa smešno u toj situaciji i stavila mu je to do znanja.

Iznenadna vazдушna jama grubo odbaci stjuardesu ka vratima kokpita. Lukas joj se široko nakezi, pa svojski ošamari svoju komšinicu. Ova se trgnu i otvori jedno oko.

„I evo je opet među nama! Koliko vam milja donosi ovo kratko putovanje?“

Pa se nagnu da joj šapne na uvo:

„Ne stidite se, pogledajte ove oko nas, svi se mole, mnogo je smešno!“

Nije imala vremena da odgovori, uz zaglušujuću riku motorâ avion je upravo dodirnuo tlo. Kapetan obrnu potisak reaktorâ i siloviti mlazevi vode počеше šibati po letelici, koja konačno stade. Putnici cele kabine su aplaudirali pilotima ili su sklapali ruke u molitvu, zahvaljujući Bogu što ih je spasio. Ogorčen, Lukas otkopča sigurnosni pojas, zakoluta očima, pogleda na sat i krenu ka izlazu.

*

Kiša je udvostručila snagu. Zofija je parkirala ford uz trotoar koji se graničio sa Kulom. Spustila je vizir za sunce, otkrivajući dugmence na kojem su bila ispisana slova CIA. Istrčala je na pljusak, kopala po dnu džepa tražeći sitniš i ubacila jedini novčić koji je imala u parking-sat. Zatim je prešla esplanadu, prošla pored troja rotirajućih vrata što su omogućavala pristup glavnom holu veličanstvenog piramidalnog zdanja koje je obišla. Pejdzher na njenom pojasu ponovo je zavibrirao: prevrnula je očima.

„Žao mi je, ali mokri mermer je veoma klizav! Svi to znaju, osim možda arhitekata...“

Često su se šalili na poslednjem spratu Kule, govoreći da je razlika između arhitekata i Boga u tome što Bog sebe ne smatra arhitektom.

Išla je duž spoljašnjeg zida zgrade do jedne ploče koju je prepoznala po svetlijoj boji. Stavila je ruku na nju. Ploča na fasadi se uvuče postrance, Zofija utrča i klizna vrata se istog časa vratiše na svoje mesto.

*

Lukas je izašao iz taksija i samouvereno je koračao ka platou koji je Zofija napustila nekoliko trenutaka ranije. S druge strane iste Kule, prislonio je kao i ona ruku na kamen. Jedna ploča, tamnija od ostalih, kliznula je po žlebu i on je ušao u zapadni stub piramide *Transamerika*.

*

Zofija se bez problema prilagodila polutama u hodniku. Posle sedam zavoja, stigla je u veliki hol obložen belim granitom, iz kojeg su se dizala tri lifta. Tavanica je bila vrtoglave visine. Devet monumentalnih staklenih kugli, sve različitih veličina, okačene kablovima čija se privezišta nisu mogla razaznati, raspršivalo je mlečnoplavičastu svetlost.

Svaka poseta sedištu Agencije za nju je bila izvor čuđenja. Atmosfera koja je vladala na tom mestu bila je jedinstvena. Ona pozdravi recepcionera koji je ustao iza svog pulta:

„Dobar dan, Petre, jeste li dobro?“

Zofijina naklonost prema čoveku koji je oduvek bdeo nad prilazima Centrali bila je iskrena. Svako sećanje na prolazak do tako željenih vrata povezivala je sa njegovim prisustvom. Nismo li njemu dugovali mirnu i sigurnu klimu koja je vladala na ulazu Konaka uprkos gužvi? Čak i u dane velike navale, kada je njih na stotine jurilo na vrata, Petar, zvani Petrus, nikada nije dopustio metež ili krkljanac. Sedište CIA zaista ne bi bilo isto bez prisustva ovog staloženog i pažljivog bića.

„Mnogo posla u poslednje vreme“, reče Petar. „Čekaju vas. Ako želite da se presvučete, mislim da negde imam ključ od vašeg plakara, dajte mi nekoliko sekundi...“

On poče da pretura po fiokama na prijavnici i promrmlja: „Ima ih toliko! Da vidimo, gde sam mogao da ga stavim?“ „Nemam vremena, Petruse!“, reče Zofija dok je žurno išla ka prolazu.

Staklena vrata se okrenuše. Zofija pođe ka liftu sa leve strane, Petar je blago upozori pokazujući prstom na ekspres kabinu u centru, onu koja je išla direktno sve do poslednjeg sprata.

„Jeste li sigurni?“, upitala je iznenađeno.

Petar klimnu glavom dok su se vrata otvarala uz tiho zvoncanje koje se odbi od granitne zidove. Zofija ostade nekoliko sekundi zbunjena.

„Požurite i prijatan dan“, reče joj on uz topao osmeh.

Vrata se zatvoriše za njom, a kabina se diže do poslednjeg sprata CIA.

*

U suprotnom stubu Kule pucketala je neonka starog teretnog lifta i svetlo je podrhtavalo nekoliko sekundi. Lukas popravi kravatu i potapša revere sako. Metalna vrata su se upravo otvorila. Čovek obučen u odelo identično njegovom odmah priđe da ga pozdravi. Ne uputivši mu ni reči, hladno mu pokaza na sedišta u čekaonici i vrati se za svoj kancelarijski sto. Veliki pas nalik kerberu, koji je spavao privezan lancem uz njegove noge, podiže kapak, obliznu se i zatvori oko, a curak sline skliznu na crni tapison.

*

Hostesa je dopratila Zofiju do sofe sa dubokim sedištem. Ponudila joj je da izabere jedan od časopisa naslaganih na

stoliću za kafu. Pre nego što se vratila iza svog pulta, uverila ju je da će ubrzo doći po nju.

*

U isto vreme, Lukas je zatvorio časopis i pogledao na sat, bilo je skoro podne. Otkopčao je narukvicu i zakopčao je naopачke na zglobu kako ne bi zaboravio da podesi sat kada bude odlazio. Ponekad se dešavalo da u „birou“ vreme stane, a Lukas nije mogao da podnese nedostatak tačnosti.

*

Zofija je prepoznala Mihaila čim se pojavio na kraju hodnika, i lice joj se odmah ozarilo. Proseđa kosa koja je uvek bila pomalo raščupana, gusti zulufi koji su mu izduživali lice i onaj neodoljivi škotski akcenat (neki tvrde da ga je pozajmio od ser Šona Konerija, čiji nijedan film nije propustio) davali su mu imidž čiju otmenost godine nikada neće promeniti. Zofija je volela način na koji je njen kum šušкао svojim „s“, ali je još više volela rupicu koja bi se stvorila na njegovoj bradi kada bi se osmehnuo. Otkako je došla u Agenciju, Mihailo je bio njen mentor, njen večiti uzor. Kako se penjala hijerarhijskim stepenicama, pratio je svaki njen korak i uvek vodio računa da ništa negativno ne bude zabeleženo u njenom dosijeu. Podučavao ju je sa mnogo strpljenja i odane posvećenosti, uvek ističući dragocene vrline svoje štice. Njena velikodušnost, kojoj nema ravne, njena dobronamernost, vrcavost njene iskrene duše, kompenzovale su Zofijina poslovična iskakanja, koja su povremeno iznenađivala njene kolege. A što se tiče njenog ponekad neuobičajenog načina oblačenja... ovde su svi dobro znali, i to odavno, da odelo ne čini čoveka.

Mihailo je uvek podržavao Zofiju, jer je u njoj čim je primljena prepoznao elitnog člana, i uvek je budno pazio da ona to nikada ne sazna. Niko se ne bi usudio da ospori njegove stavove: bio je priznat zbog svog urođenog autoriteta, mudrosti i odanosti. Mihailo je od pamtiveka bio broj dva u Agenciji, desna ruka velikog Gazde, koga su svi ovde gore zvali *Gospodin*.

Sa dosijeom pod pazuhom, Mihailo se pojavi pred Zofijom. Ona ustade da ga zagrlji.

„Lepo je videti te opet! Jesi li me ti pozvao?“

„Da, u stvari ne baš, ostani tu“, reče Mihailo. „Doći ću sigurno po tebe.“

Izgledao je napeto, što nije ličilo na njega.

„Šta se dešava?“

„Ne sada, objasniću ti kasnije, a ti ćeš mi učiniti zadovoljstvo da izvadiš taj slatkiš iz usta pre nego...“

Recepcionerka mu nije ostavila vremena da dovrši rečenicu, očekivali su ga. On požuri hodnikom i okrenu se da je umiri pogledom. Kroz pregradni zid je već mogao da čuje delove sve burnije rasprave u velikoj kancelariji.

„Aaa, ne, ne u Parizu! Tamo stalno štrajkuju... bilo bi prelako za tebe, demonstracije su skoro svakodnevnne... Ne insistiraj... otkada to traje, ne vidim da će sutra stati nama za ljubav.“

Kratko zatišje je ohrabrilo Mihaila da dignu ruku i pokuca na vrata, ali se zaustavio kad je čuo kako *Gospodinov* glas jača:

„Ni Azija, ni Afrika!“

Mihailo ponovo savi kažiprst, ali mu se ruka ukoči na nekoliko centimetara od vrata jer se glas opet povisio, ovoga puta odjekujući i u hodniku.

„Teksas ne dolazi u obzir! Zašto ne Alabama dok si još tamo?!“

Načinio je novi pokušaj, s jednakim uspehom, premda se glas smirio.

„Šta misliš da bude ovde? Na kraju krajeva, to nije loša ideja... poštediti bi nas nepotrebnih putovanja, a toliko dugo se borimo za ovu teritoriju. Idi u *San Francisko!*“

Tišina je naznačila da je kucnuo pravi čas. Zofija se stidljivo osmehnu Mihailu dok je ulazio u *Gospodinov* biro. Vrata se zatvoriše za njim, a Zofija se okrenu ka recepcionerki.

„Nervoazan je, zar ne?“

„Da, od zapadne zore“, odgovori ona neodređeno.

„Zašto?“

„Ovde svašta čujem, ali svejedno nisam upućena u tajne *Gospodina*... a onda, znate pravilo, ne smem ništa da kažem, ne želim da ugrozim svoj položaj.“ Uspela je uz veliki napor da čuti duže od minutice, pa nastavi:

„Sasvim poverljivo, ovo je među nama, uveravam vas da nije on jedini koji je napet. Rafael i Gabrijel su radili celu zapadnu noć, Mihailo im se pridružio u istočni sumrak, mora da je prokletu ozbiljno.“

Zofiju je zabavljao čudan rečnik Agencije. No, da li se na ovim mestima moglo razmišljati u satima kada je svaka zona zemaljske kugle imala svoje? Njen kum ju je podsetio, u svojoj prvoj ironičnoj opasci, da univerzalni uticaj aktivnosti Centrale i jezička raznolikost njenog osoblja opravdavaju određene izraze i druge upotrebe. Bilo je zabranjeno, na primer, da se koriste brojevi za identifikaciju obaveštajnih agenata. *Gospodin* beše izabrao prve članove svog odbora tako što ih je imenovao, a tradicija se održala... Konačno, nekoliko vrlo jednostavnih pravila, daleko od unapred utvrđenih ideja na Zemlji, olakšalo je operativnu

i hijerarhijsku koordinaciju CIA. Anđeli su se oduvek razlikovali po imenu.

... jer tako je još od svitanja vremenâ funkcionisao dom Božiji, koji se još zvao CENTRAL INTELLIGENCE OF THE ANGELS.*

Ruku skrštenih na leđima, ozbiljnog izraza lica, *Gospodin* je koračao gore-dole. Povremeno bi zastao da pogleda kroz velike prozore. Ispod njega, debeli dušek oblaka sprečavao je da razazna i najmanju parcelu zemlje. Plavi beskraj obrubljavao je stakleni zid beskonačnih dimenzija. Gnevno je pogledao sto za sastanke koji se protezao duž cele prostorije i čija je prevelika ploča dopirala do pregrade sa susednom kancelarijom. Okrenuvši se ka stolu, *Gospodin* odgurnu gomilu dosijea. Sve njegove kretnje odavale su nestrpljenje koje je kontrolisao.

„Staro je! Sve je ovo prašnjavo! Hoćeš da ti kažem šta mislim? Ove kandidature su metuzalemske! Kako s tim da pobedimo?“

Mihailo beše ostao blizu vrata, i sad se približi nekoliko metara.

„Sve su to agenti koje je odabrao vaš Savet...“

„Ne pominji mi moj Savet! Kakav nedostatak domišljatosti! Uvek trabunjaju jedno te isto, taj Savet je star! Kad su bili mladi, bili su puni ideja kako da svet učine boljim. Danas su skoro digli ruke od svega!“

„Ali njihove vrline nikada nisu oslabile, *Gospodine*.“

„Ne dovodim ih u pitanje, ali pogledaj dokle smo stigli!“

Glas mu se uzdizao u nebo, potresajući zidove sobe. Mihailo se plašio izlivâ besa svog poslodavca više od svega. Nailaze izuzetno retko, ali su im posledice prilično razorne.

---

* Centralna informativna anđelijada. (Prim. prev.)

Bilo je dovoljno pogledati kroz prozor u oluju koja se nadvila nad gradom, pa pogoditi njegovo trenutno raspoloženje.

„Jesu li rešenja Saveta stvarno unapredila čovečanstvo u poslednje vreme?“, nastavi *Gospodin*. „Zaista se nemamo čime podičiti, ne? Uskoro više nećemo moći da utičemo ni na šuštanje leptirovog krila... ni *On* ni *Ja* uostalom“, reče pokazujući na pregradu u dnu prostorije. „Da su uvaženi članovi moje skupštine pokazali malo više modernosti, ne bih morao da prihvatim ovako apsurdan izazov! Ali pala je opklada, zato nam treba nešto novo, originalno, sjajno i, nadasve, kreativnost! Počinje nova kampanja, a u igri je sudbina ove kuće, do Đavola!“

Istog časa neko triput kucnu na susednu pregradu, *Gospodin* je uznemireno pogleda, pa sede na kraj stola. Onda obešenjački dobaci Mihailu:

„De, pokaži mi šta kriješ pod miškom!“

Zbunjen, njegov verni pomoćnik priđe i spusti pred njega kartonsku fasciklu. *Gospodin* je rasklopi i prelista prve stranice, oči mu zasjaše, dok su mu bore na čelu pokazivale sve veće interesovanje za čitanje. Zatim podiže poslednji jezičak i pažljivo pregleda priloženi set fotografija.

Plavuša udubljena u misli u aleji starog praškog groblja, brineta koja trči duž kanala Sankt Peterburga, riđokosa na oprezu ispod Ajfelove kule, kratkokosa u Rabatu, dugokosa na vetru u Rimu, kovrdžava na Trgu Evrope u Madridu, kose boje ćilibara u uličicama Tangera, uvek je bila očaravajuća. Spređa ili iz profila, njeno lice je bilo jednostavno anđeosko. *Gospodin* upitnim pogledom pokaza na jedinu sliku gde je Zofijino rame bilo obnaženo: jedan detaljčić privukao mu je pažnju.

„To je mali crtež“, požuri da objasni Mihailo, prekrstivši prste za sreću. „Vrlo mali par krila, sitnica, koketerija, tetovaž... možda malo u modi? Ali može se ukloniti!“

„Vidim da su krila“, progunda *Gospodin*. „Gde je ona, kad mogu da je vidim?“

„Čeka ispred...“

„Pa, onda je uvedi!“

Mihailo je izašao iz biroa i otišao po Zofiju. Usput joj je dao razne savete. Zofija je išla da upozna velikog gazdu i događaj je bio toliko izuzetan da je čak i njen kum imao tremu zbog nje... a Zofija bi trebalo da zna kako da se ponaša tokom celog razgovora. Mora da bude krajnje suzdržana i da ne uzima reč sem ako *Gospodin* ne postavi pitanje a da sâm ne da odgovor. Bilo je zabranjeno gledati ga u oči. Mihailo povratih dah i nastavi:

„Zaveži kosu pozadi i uspravi se. Još nešto, ako treba da mu se obratiš, svaku svoju rečenicu ćeš završiti sa *Gospodine*...“

Mihailo odmeri Zofiju i nameši se.

„... i zaboravi šta sam ti malopre rekao, budi svoja! Na kraju krajeva, to je ono što *On* najviše voli. Zato sam predložio tvoju kandidaturu i sigurno te je i *On* baš zato već izabrao! Iscrpljen sam, nije ovo više za moje godine.“

„Za šta me je izabrao?“

„Saznaćeš, hajde, udahni i uđi, ovo je tvoj veliki dan... i ispljuni već jednom tu žvaku!“

Zofija se nije mogla suzdržati da mu se ne nakloni.

Sa svojim izboranim licem, prefinjenim rukama, stasitošću, dubokim glasom, Bog je bio još mnogo impresivniji od svega što je mogla da zamisli. Ona neopaženo podvuče žvaku pod jezik i oseti kako joj niz leđa prodoše neopisivi žmarci. *Gospodin* joj ponudi da sedne. Pošto je, prema rečima njenog kuma (znao je da je tako zvala Mihaila), bila jedan od najkvalifikovanijih agenata njegovog Konaka, *On* se spremao da joj poveri najvažniju misiju koju je Agencija imala od svog osnivanja. Pogledao ju je, odmah je spustila glavu.

„Mihailo će vam dostaviti dokumente i uputstva neophodna za savršeno odvijanje operacija za koje ćete jedini biti odgovorni...“

Nije imala pravo na grešku i vreme bi joj bilo ograničeno... Imala je sedam dana da uspe.

„Pokažite maštovitost i talenat, čujem da ih imate napretak. Budite krajnje diskretni, veoma ste efikasni, i to znam.“

Bio je autoritaran; nikada neka operacija nije toliko izlagala Agenciju riziku. Ponekad ni sâm nije umeo sebi da objasni kako je dozvolio da bude uvučen u ovaj neverovatni izazov.

„Da, mislim da znam!“, dodao je.

S obzirom na ozbiljnost svega što je bilo na kocki, mogla bi da se osloni samo na Mihaila i, u slučaju krajnje potrebe ili njegove nedostupnosti, na *Njega samog*. To što joj je *Gospodin* sada nameravao otkriti nikada ne bi trebalo da napusti ovo mesto. *On* otvori fioku i spusti pred nju rukopis na kome su stajala dva potpisa. U tekstu su bile detaljno opisane odredbe jedinstvene misije koja ju je čekala:

Dve sile koje upravljaju svetskim poretkom ne prestaju da se sukobljavaju od praskozorja vremena. Konstatujući da nijedna od njih ne uspeva svojom voljom da utiče na sudbinu čovečanstva, svaka je svesna da ju je ona druga osujetila u savršenom dovršenju svoje sopstvene vizije sveta...

Gospodin prekinu Zofiju u čitanju da bi prokomentarisao:

„Od onog dana kada mu je jabuka zapela u grlu, Lucifer se protivi da Zemlju poverim čoveku. Nikada nije prestao da mi dokazuje da moje stvorenje nije toga dostojno.“

Dade joj znak da nastavi i Zofija ponovo uze dokument:

Sve političke, ekonomske i klimatske analize nastoje da pokažu da se zemlja okreće ka paklu.

Mihailo je objasnio Zofiji da se njihov Savet usprotivio ovom ishitrenom Luciferovom zaključku da je aktuelna

situacija rezultat njihovog trajnog suparništva, jer koči izražavanje prave ljudske prirode.

Bilo je prerano izjasniti se, jedino je bilo izvesno da je svet prilično zastranio. Zofija nastavi:

U zavisnosti od tačke gledišta jednog ili drugog, njihove koncepcije čovečanstva radikalno se razlikuju. Nakon beskrajnih rasprava, prihvatili smo ideju da nastupanje trećeg milenijuma mora da bude posvećenje jedne nove ere, oslobođene naših antagonizama. Od severa ka jugu, od zapada ka istoku, došlo je vreme da našu prinudnu kohabitaciju zamenimo efikasnijim načinom delovanja...

„Ovako nije moglo dalje“, nastavi *Gospodin*.

Zofija je posmatrala lagane pokrete ruku koji su pratili njegov glas.

„Dvadeseti vek je bio pretežak. A zatim, ako stvari odu predaleko, na kraju ćemo izgubiti svu kontrolu, On kao i ja. To ne možemo dopustiti, naš kredibilitet je u pitanju. Ne postoji samo Zemlja u svemiru, a svi gledaju u mene. Sveta mesta su puna pitanja, ali ljudi tamo sve ređe nalaze odgovore...“

Mihailu je bilo neprijatno i zurio je u plafon, nakašljao se, *Gospodin* je pozvao Zofiju da nastavi.

Da bismo potvrdili legitimitet onoga kome će pripasti vladanje Zemljom tokom sledećeg milenijuma, postavili smo jedan drugome krajnji izazov, čiji su uslovi sledeći:

Poslaćemo među ljude, na sedam dana, onoga ili onu koje smatramo svojim najboljim agentima. Ko od njih dvoje bude sposobniji da povede čovečanstvo ka dobru ili zlu, doneće pobedu svom taboru, što bi bio uvod u fuziju naše dve institucije. Moć upravljanja novim svetom pripašće pobedniku.

Rukopis su svojeručno potpisali Bog i Đavo.

Zofija polako podiže glavu. Htela je da se vrati na tekst od početka, kako bi shvatila poreklo dokumenta koji je držala u rukama.

„To je apsurdna opklada“, reče *Gospodin*, pomalo nervozno. Ali što je učinjeno, učinjeno je.

Ona ponovo uze pergament, *On* je razumeo zaprepašćenje koje su odavale njene oči.

„Smatraj ovaj spis samo paragrafom moje poslednje volje. I ja starim. Zaista prvi put osećam nestrpljenje, zato se pobrini da vreme što brže prođe“, dodao je gledajući kroz prozor, „ne zaboravi koliko je ograničeno... Uvek je bilo, to je bio moj prvi ustupak.“

Mihailo je dao znak Zofiji, trebalo je ustati i izaći iz sobe. Poslušala je istog časa. Na pragu nije mogla odoleti porivu da se okrene.

„*Gospodine?*“

Mihailu zastade dah. Bog okrenu glavu ka njoj, Zofijino lice se ozari.

„Hvala“, reče ona.

Bog joj se osmehnu.

„Sedam dana za večnost... računam na tebe!“

Gledao ju je kako izlazi iz prostorije.

U hodniku, Mihailo je jedva povratio dah kada je začuo kako ga duboki glas doziva. Ostavio je Zofiju, okrenuo se i vratio u veliki biro. *Gospodin* se mrštio.

„Onaj komad gume koji je zalepila ispod mog stola ima miris jagode, zar ne?“

„Jeste, jagode, *Gospodine*“, odgovori Mihailo.

„I poslednje, kad bude završila misiju, bio bih ti zahvalan da je nateráš da ukloni onaj mali crtež sa ramena pre nego što ga svi ovde ne istetoviraju. Nikada nismo zaštićeni od mode.“

„To je očigledno, *Gospodine*.“